

Temanummer - Hem- och konsumentkunskap

Vi lever i en tid där möjligheterna att förverkliga sina drömmar verkar obegränsade. Samtidigt som resurserna och möjligheterna till konsumtion framställs som oändliga, måste varje individ ta ett allt större ansvar för den globala utvecklingen. Människans inre dragkamp mellan egots begär och gemensamhetens ansvar är därför högaktuell. Hur orienterar sig ungdomar i denna mix av budskap om olika sätt att forma sitt liv, att finna tillhörighet, självkänsla och framtidstro?

Hem, skola och vänner påverkar ungdomars livsvärld. För mig är det tydligt att skolan inte främst ska vara en auktoritet som förmedlar rätt och fel. Skolan bör istället involvera eleven i för- och nackdelar och de kompromisser som olika beslut ofta vilar på. Eleven tränar sig i att ta ställning bland alternativ och i att vara öppen för att se saker ur nya perspektiv.

Många lagar och förordningar som reglerat marknaden har steg för steg avregleras på grund av EU-medlemskapet och en mer individorienterad samhällsutveckling. Exempel på detta är hur filmcensuren och styrningen av reklammarknaden har fått ge vika för en friare konsumtion. Men individens frihet kan också ses som en illusion. Utan kunskap om vad olika val får för framtida konsekvenser kan man bli försvarslöst utlämnad till marknads alla förföriska budskap.

Redan för mer än 30 år sedan sa Martin Luther King, medborgarrättskämpe i USA, så här: *"Innan du har avslutat din frukost har du förlitat dig på halva världen."* Dina val påverkar människor och miljö världen över. Hela skolan har här ett viktigt uppdrag och ett ansvar att förvalta.

I läroplanen LGR11 framstår ämnet Hem- och konsumentkunskap som en central resurs för detta lärande. Trots begränsat utrymme i skolschemat, ligger ämnet rätt i tiden med stora möjligheter att bli en central resurs för hela skolans uppdrag, att utveckla demokratiskt kompetenta medborgare i individens globaliserade tidevarv.

I detta temanummer om Hem- och konsumentkunskap presenterar vi ämnet i tre olika områden: miljö och livsstil, konsumtion och ekonomi, samt mat, måltider och hälsa.

Vi hoppas att du blir inspirerad och finner nya vägar till lärande och utveckling!

Önskar er alla en Glad sommar!
Peter Göttinger, NCFF

Innehåll

Aktuellt från NCFF	2
Skolans minsta ämne behöver mer tid!	3
Årets HK lärare 2010	3
Ny läroplan 2011	4
Ämnet Hem- och Konsumentkunskap	5
Miljö och livsstil	5
Tips från Konsumentverket ..	7
Konsumtion och ekonomi	8
Mat, måltider och hälsa	9
Ljudets påverkan av smakupplevelsen	10
Linneaskolan	11
Lästips	12
Vad är de viktigaste förändringarna i de nya kursplanerna?	13
"Halv åtta hos mig" - som hemkunskapsprojekt	13
Aktuell forskning	13
Övrigt	15
Vi frågar Konsument- ministern!	15

Vi frågar eleverna!

- Vilken matstund tycker du bäst om?

Ronja, 15 år

- När hela familjen är samlad och äter tillsammans. Att känna gemenskap med familjen är viktigt för mig.

Samuel, 10 år

- Lunchen, för då är jag så himla hungrig.

Frida, 15 år

- Frukost på helgerna. Då sitter vi tillsammans och man har gott om tid. Vi lägger upp lite mer och fint och ingen stressar.

Aktuellt från NCFF

Ute är inne

- 29 - 30 september 2011

Den tredje konferensen om utomhuspedagogik öppnar dörrarna till morgondagens skola. Här tar du del av både nya och beprövade verktyg för lärande i lokal skolutveckling - med närmiljön som lärmiljö.

Vid 2011 års *Ute är inne* konferens i Malmö sätts stadens utemiljö i centrum med inspiration från havet, kulturlandskapet och andra spännande platser i staden. Redan nu har 700 anmält sig till konferensen. Sista anmälningdag är den 20 augusti!

För mer information [Läs här!](#)

Gå och cykla till skolan 2011

Gå och cykla till skolan är en nationell utmaning som vänder sig till Sveriges alla F-6 skolor och pågår mellan september och oktober månad. Bakom initiativet står NCFF som i år arrangerar utmaningen tillsammans med Svensk Cykling.

Den skola som lyckas samla in flest respoäng genom att gå, cykla eller resa kollektivt, i förhållande till totalt antal deltagare på skolan, vinner 15 000 kronor. Totalt tävlas det om mer än 40 000 kronor i vinster!

Mer information hittar du på vår hemsida www.ncff.nu

Årets bästa lärare!

Vi tycker att duktiga lärare bör lyftas fram så nu kan du som elev, kollega, vän eller arbetsgivare vara med och nominera "Årets Lärare" i följande kategorier:

- Årets Idrott och hälsa lärare
- Årets Hem- och konsumentkunskaps lärare
- Årets Fritidspedagog

Stipendiet uppgår till 15000 kr och tilldelas den utbildade lärare som genom sin kunskap, kreativitet och entusiasm gjort särskilda insatser för utvecklingen av undervisningen. Nomineringarna måste vara oss tillhanda senast den 15 september.

Mer information hittar du på vår hemsida www.ncff.nu

Barnens bästa fritids!

NCFF uppmärksammade under våren barns tankar och idéer om det bästa med att vara på fritids.

Elever från fritidshem runt om i Sverige skickade in uppfinningsrika bidrag till oss där de själva skrivit, filmat, målat, fotograferat, byggt hemsidor och gjort bildspel, för att beskriva hur en bra dag på fritids kan se ut och hur den bästa tänkbara dagen på fritids skulle kunna se ut.

Vinnare av utmaning "Barnens bästa fritids" blev:

- Fiskebäcksskolans fritids - Västra Frölunda
- Västerhus fritids F-3 - Östbergsskolan, Frösön
- Svaltaskolans öppna fritidshemsverksamhet - Nyköping

Mer information hittar du på vår hemsida www.ncff.nu

Rikskonferens - Hälsosamt lärande

Ett stort och varmt tack till alla 500 deltagare och medverkande, som var med och gjorde vår konferens i april till en fantastisk symfoni av intryck och nya möjligheter.

Presentationer från konferensen hittar du på vår hemsida www.ncff.nu

NCFF på Skolforum 2011

Välkommen att besöka NCFF på Skolforum 31 oktober till 2 november. Du kommer under mässdagarna ha möjlighet att prata med "Årets lärare 2011" samt andra aktuella inbjudna gäster.

Vi finns i monter C18:30!

Priset till "Årets lärare" delar vi ut på Stora scenen den 1 november kl.15.00.

Är du intresserad av gratis inträdesbiljetter till Skolforum skicka ett mail till camilla.ulvmyr@oru.se

Johan Tranquist slutar på NCFF

Johan Tranquist är från den 15 augusti tjänstledig sex månader från NCFF och börjar som kultur- och fritidschef i Lindesbergs kommun, denna pärla i Mellansverige.

Efter sju år inom NCFF har Johan antagit nya utmaningar och fortsätter sitt engagerade arbete för att främja god hälsa nu också med kulturen som arena. Vi ser med tacksamhet tillbaka på de stimulerande åren tillsammans.

Vi önskar Johan framgång i hans fortsatta verksamhet och vi lyckönskar Lindesberg som får en så kompetent, engagerad och omtänksam chef till sin kommunförvaltning.

Skolans minsta ämne behöver mer tid!

Ämnesrådet för Hushållsvetenskap utses av Lärarförbundets förbundsstyrelse. Rådet består idag av fem lärare som arbetar med och för HK-ämnet, en

Ämnesrådet för Hushållsvetenskap på besök hos NCFF

förbundsstyrelseledamot och en sekreterare anställd av Lärarförbundet.

Viktiga frågor som rådet har engagerat sig i genom åren har t. ex. varit nya kursplaner, ny lärarutbildning och antal remisser som berört ämnet Hem- och konsumentkunskap. Rådet träffas fyra gånger per år och försöker också påverka utbildningspolitiken genom att skriva olika motionsunderlag.

Tillsammans med SKHv (Svenska Kommittén för Hushållsvetenskap) har man mött politiker vid utbildningsutskottet. För ämnesrådet är främjandet av barns goda hälsa något mycket centralt och något man vill göra politiker med inflytande över skolpolitiska frågor mer varse om. Genom att exempelvis utöka HK-timmarna i grundskolan och göra HK till ett eget ämne på gymnasieskolan, skulle HK-lärare med sina kunskaper om mat, hälsa, miljö och ekonomi sannolikt bidra till bättre hälsa. Skolans minsta ämne behöver mer tid än 118 timmar för att kunna slå ut i full blom.

För mer information om Ämnesrådet [▶Läs här!](#)

Svenska Kommittén för Hushållsvetenskap (SKHv)

SKHv - en ideell förening som arbetar för att:

- Främja nationellt och internationellt samarbete inom hushållsvetenskapens område
- Öka medvetenheten om hushållens betydelse och sprida kunskap om relationerna mellan hushåll, samhälle och natur
- Främja ökad satsning på utbildning och forskning inom hushållsvetenskap

Som medlem får du inflytande och information omkring frågor som rör det hushållsvetenskapliga området, både nationellt och internationellt.

För mer information [▶Läs här!](#)

Årets HK lärare 2010

Sara Sjöstedth blev "Årets HK-lärare 2010". Här följer en kort intervju kring hennes tankar om nya läroplanen (LGR11) och ämnesundervisningen.

Vad känns mest inspirerande att arbeta med utifrån det nya i kurs- och läroplanen?

- Att få eleverna att känna att de kan göra medvetna val för en hållbar utveckling. Deras val gör skillnad för både egen och andras hälsa, ekonomi och miljö.

Har ni kunnat stärka eller förena HK-ämnets

mål med annan verksamhet som ligger utanför de föreskrivna 118 timmarna?

- Till viss del, men det är svårt eftersom eleverna har ämnet i perioder. Vi har lyckats genomföra ett samarbete mellan HK och SO som vi har kallat "Medveten konsument". Vi har även planer på att arbeta mer projektorienterat enligt entreprenöriellt lärande och vill då bl.a. jobba med ett projekt kring mat och hälsa tillsammans med idrott och hälsa,

Sara Sjöstedth Årets HK-lärare 2010

biologi och lunchrestaurangen.

Många TV-program och annan mediauppmärksamhet vidrör ofta HK-ämnets kunskapsområden. Är det något ni har vävt in i er undervisning?

- I och med exempelvis SVT play kan man visa aktuella program i undervisningen. Det kan vara t.ex. programmet *Plus* som har tagit upp olika ekonomiska dilemman eller jämfört olika rengöringsmedel. Det kan vara dokumentärer som visar på arbetsförhållanden på t.ex. plantager i andra länder. Det som är synd är att dessa fantastiska program endast finns tillgängliga ett visst antal veckor och sen är väldigt dyra att köpa in.

Goteborgspostens konsumentsidea är också en mycket bra källa för aktuella händelser, tester, information mm. Den använder jag mig mycket av.

Vilket hjälpmedel, läromedel eller annat material har varit eller kommer att bli betydelsefullt för utvecklingen av din undervisning?

Utbildningsradion har gett ut bra filmer, bl.a. serien *Vet hut!*. Det står för VET Hållbar UTveckling. Jag hoppas på fler liknande filmer som vänder sig till ungdomar och som finns tillgängliga gratis för oss i undervisningen. Jag har precis fått HK-salen utrustad med projektor, det underlättar mycket. Förutom detta använder jag rollspel t.ex. *Mat på hållbar väg* från Naturvaktarna, WWF samt *Shopping och Pank* från Konsumentverket. Nuvarande Provbanken från Skolverket har gett mig inspiration och den nya som kommer till hösten ger bra och tydliga former för bedömning.

Ny läroplan 2011

Från och med läsåret 2011/12 har alla obligatoriska skolformer (grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan) var sin samlad läroplan.

Läroplanerna består av tre delar. Den första delen beskriver skolans värdegrund och uppdrag, medan den andra delen innehåller övergripande mål och riktlinjer för utbildningen. Dessa delar är i princip likadana för alla obligatoriska skolformer. Läroplanens tredje del innehåller kursplaner för alla ämnen.

Kursplanerna är indelade i avsnitten syfte och centralt innehåll och kompletteras med kunskapskrav för de olika ämnena. För att förstå undervisningens uppdrag är det angeläget att läsa den samlade läroplanen som en helhet. Det är också viktigt att förstå relationen mellan kursplanens olika delar.

Kursplanens olika delar och kunskapskrav

Syftets uppbyggnad

Varje kursplan inleds med en kort motivering till att det enskilda ämnet finns i skolan. Därefter anges syftena med undervisningen i ämnet. Syftestexten är formulerad så att det tydligt framgår vilket ansvar undervisningen har för att eleverna ska kunna utveckla de kunskaper och förmågor som anges.

Texten avslutas med ett antal långsiktiga mål som är uttryckta som ämnesspecifika förmågor. Dessa gäller för alla årskurser och ligger till grund för kunskapskraven. Målen sätter ingen begränsning för elevernas kunskapsutveckling – det går alltså inte att betrakta dem som något som slutgiltigt kan uppnås.

Det centrala innehållets uppbyggnad

I det centrala innehållet anges vad som ska behandlas i undervisningen. Innehållet är indelat i kunskapsområden som i sin tur består av ett antal punkter. Kunskapsområdena behöver inte motsvara arbetsområden i undervisningen, utan de är enbart ett sätt att strukturera innehållet i ämnet. Hur de olika innehållspunkterna hanteras i relation till varandra är något som lärare tillsammans med elever måste avgöra.

Det centrala innehållet säger heller ingenting om hur mycket undervisningstid som ska ägnas åt de

olika punkterna. Det är viktigt att understryka att det centrala innehållet inte behöver utgöra allt innehåll i undervisningen. Det finns alltid möjlighet för läraren att komplettera med ytterligare innehåll utifrån elevernas behov och intresse.

Diskussionsunderlag för grundskolan utifrån kursplanen i ämnet hem- och konsumentkunskap.

►[Läs här!](#)

Ämnet Hem- och konsumentkunskap

Livet i hem och familj har en central betydelse för människan. Våra vanor i hemmet påverkar såväl individens och familjens välbefinnande som samhället och naturen.

Kunskaper om konsumentfrågor och arbetet i hemmet ger människor viktiga verktyg för att skapa en fungerande vardag och kunna göra medvetna val som konsumenter med hänsyn till hälsa, ekonomi och miljö.

Kunskapsområde:

Miljö och livsstil

Syftet

Genom undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- värdera val och handlingar i hemmet och som konsument samt utifrån perspektivet hållbar utveckling

Miljö och livsstil centralt innehåll åk 1-6

- några olika miljömärkningar av produkter och deras betydelse.

- val och användning av varor och tjänster som används i hemmet och hur de påverkar miljö och hälsa.
- återvinning i hemmet och i närområdet och hur den fungerar.
- olika mattraditioner, till exempel vid firande av högtider.

Miljö och livsstil centralt innehåll åk 7-9

- Hur livsmedel och andra varor produceras och transporteras och hur de påverkar miljö och hälsa.
- Hur man kan hushålla med och ta vara på livsmedel och andra förbrukningsvaror i hemmet.
- Tvätt och rengöring samt olika rutiner och metoder för detta.
- Arbetsfördelning i hemmet ur ett jämställdhetsperspektiv.
- Aktuella samhällsfrågor som rör privatekonomi, mat och hälsa.
- Olika mattraditioner, deras ursprung och betydelse.

Pedagogens verktyg - miljö och livsstil

Fem tips som halverar din klimatpåverkan:

- Gör varannan lunch och middag vegetarisk.
- Släng mindre mat, använd resterna.
- Ät ekologiskt och närproducerat.
- Ät efter säsong.
- Ät grövre grönsaker.

HUT - Hållbar utveckling i skolan

HUT i skolan är en sida som vänder sig till dig som jobbar med lärande för hållbar utveckling i grundskolan eller på gymnasiet. Webbplatsen är ett samarbete mellan Lärarutbildningen vid Malmö högskola och Miljöförvaltningen i Malmö stad inom ramen för RCE Skåne (Regional Centres of Expertise).

I *HUT i skolan* har man valt att särskilt lyfta fram kopplingen mellan mat och lärande för hållbar utveckling som ett konkret exempel på hur de sociala, ekonomiska och miljömässiga förhållandena är sammanvävda i vår vardag. Hemsidan ger inspiration, fördjupning och konkreta tips.

För mer information besök www.hutiskolan.se

Mat och miljö

Göteborgs stad har tagit fram ett material som heter *Miljökunskap i bild* som är ett bildbaserat material med fokus på hur man själv kan göra medvetna val

som är bra för miljön och hälsan.

Materialet består av ämnesvisa bildpresentationer med tillhörande lärarhandledning. Bildserierna får användas fritt i undervisningssyfte, dock inte i kommersiellt syfte. Ett av ämnena handlar om mat

och miljö. Bildserien svarar på frågor om mat: Kan man dricka mjölken efter bäst före dag? Hur kan jag påverka miljön när jag handlar, tillagar och förvarar mat? Vad betyder säsongsmat?

För mer information ►[Läs här!](#)

KRAV är Sveriges mest kända miljömärkning för ekologisk mat

På deras hemsida ►www.krav.se finns mycket fakta och utbildningsmaterial att ta del av. De utgår från den ekologiska grunden och ställer dessutom höga kvalitetskrav på bland annat god djuromsorg, socialt ansvar och minskad klimatpåverkan. KRAV-certifierad mat odlas utan kemiska bekämpningsmedel och innehåller inga naturfrämmande tillsatser.

På hemsidan finns en Ekoskola som syftar till att elever i åk 7-9 ska kunna tillägna sig den kunskap om ekologisk produktion som de behöver för att göra ett medvetet val av mat.

Klimatkontot

På Naturskyddsföreningens hemsida kan du eller dina elever testa sin klimatpåverkan. Beräkna dina koldioxidutsläpp och få tips på hur du kan minska dem. Detta genom deras nya klimatkalkylator.

Kolla också hur du ligger till i förhållande till medelvensken och hur långt du har kvar till en hållbar utsläppsnivå.

För mer information ►[Läs här!](#)

Mat på hållbar väg

Det här är ett av många bra utbildningsmaterial från [Världsnaturfonden \(WWF\)](#). I materialet finns två övningshäften: *Mat på hållbar väg I* vänder sig till år 0-6 och *Mat på hållbar väg II* riktar sig främst till år 7-9 och gymnasiet.

Andra bra och pedagogiska material från Världsnaturfonden är; *Vatten på hållbar väg*, *Energi på hållbar väg*, *Konsumtion på hållbar väg*, *En levande planet*, *Klimatsmart* och *Ekologiska fotavtryck*.

Världsnaturfonden har även tagit fram ett bra läromedel och en kalkylator som på ett pedagogiskt sätt kan användas i skolans miljö- och klimatarbete. Med hjälp av en handlingsplan och skolkalkylatorn kan elever och personal testa och synliggöra hur förändringar av den egna skolans rutiner kan minska skolans ekologiska fotavtryck och koldioxidutsläpp.

I det nya fotavtryckspaketet ingår också en lärarhandledning och elevblad till undervisningen.

För mer information ►[Läs här!](#)

Släng inte maten

Konsumentföreningen Stockholm har sedan 2008 arbetat för att minska matavfallet i hela livsmedelskedjan. På deras kampanjsajt *Släng inte maten* kan du beställa och ladda ner guiden.

För mer information ►[Läs här!](#)

Valet av frukt och grönt påverkar också

Frukt, bär, grönsaker och baljväxter har mycket olika miljöpåverkan beroende på hur och var de odlas och hur ömtåliga de är. Frukt och grönt är också de livsmedel vi slänger mest av. Man kan minska svinnet genom att förvara dem rätt, så att de håller längre, och inte köpa mer än man hinner använda.

På Livsmedelsverkets hemsida www.slv.se hittar du mer information om hur klimatet påverkas av olika livsmedel.

Välj rätt fisk och skaldjur

Liten informationskrift från Hemköp om vilka fiskar du kan äta med gott samvete. Skriften innehåller också många bra och nyttiga recept på fisk.

►[Ladda hem materialet! \(pdf\)](#)

Kunskapsområde:

Konsumtion och ekonomi

Syftet

Centralt innehåll enligt kursplanen i hem- och konsumentkunskap i grundskolan.

Konsumtion och ekonomi centralt innehåll åk 1-6

- Ungas ekonomi, sparande och konsumtion.
- Skillnaden mellan reklam och objektiv konsumentinformation.
- Jämförelser av några vanliga varor, till exempel utifrån jämförelsepris.

Konsumtion och ekonomi centralt innehåll åk 7-9

- Ungas privatekonomi, till exempel att handla över Internet, att låna pengar, att handla på kredit eller avbetalning och att teckna abonnemang.
- Hushållets ekonomi och att beräkna kostnaden för boende, konsumtion, resor och krediter.
- Konsumenters rättigheter och skyldigheter.
- Reklamens och mediernas påverkan på individens och grupperns konsumtionsvanor.
- Ställningstagande vid val av varor och tjänster, till exempel vid inköp av kläder, livsmedel och resor utifrån perspektiven ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.
- Jämförelser av produkter utifrån några olika aspekter, till exempel pris och kvalitet.

De ”kloka” besluten handlar såväl om individens egen ekonomi och hälsa som om påverkan på miljön, samhällsekonomin och andra människors hälsa. En god etik och ett hållbarhetstänk är något som kan gå hand i hand med ens konsumtion men det kräver kunskaper som gör det lättare att välja ”rätt”.

Undersökningar visar att många konsumenter saknar de mest grundläggande kunskaperna om sina rättigheter och skyldigheter.

Hösten år 2011 införs privatekonomi i gymnasieskolan i och med den nya läroplanen, GY11. Undervisningen kan med fördel integreras i flera ämnen och kurser som t. ex. NO, samhällskunskap, matematik och svenska. För genom ämnesintegrering kan det bli lättare för eleverna att koppla samman fler teoretiska kunskaper med olika praktiska erfarenheter.

Tips från Konsumentverket

På Konsumentverket i Karlstad pratar vi med Malin Lindquist Skogar, Niklas Eklöf och Helén Spetsmark. De jobbar med att stödja och ta fram undervisningsmaterial till skolor.

Några sammanfattande tips från Konsumentverket:

- Utnyttja den lokala konsumentvägledaren
- Dra nytta av nyheter/TV-program på området
- Anordna temadagar
- Bilda nätverk och lär av varandra

Vilka delar i nya kursplanen känner ni er mest nyfikna på?

Privatekonomi, denna del har fått ett utökat och tydligare uppdrag i nya kursplanen. Det är verkligen positivt att dessa frågor nu får en tydlig hemvist i ämnet. Det finns dock en befogad oro om hur man ska nå kunskapsmålen om konsumenträtt och privatekonomi då ämnet inte utökats med fler undervisningstimmar. Det är viktigt att arbeta med dessa frågor redan från tidig ålder. Därför är det bra att det finns med som centralt innehåll redan i åk 1-6. Konsumentfrågorna finns även med som centralt innehåll i andra ämnen som t.ex. hållbarhetsfrågorna i NO ämnet vilket inbjuder till tematiskt och ämnesövergripande arbete.

Hur kan skolan arbeta för att eleverna ska utveckla en hållbar och hälsosam livsstil?

Börja i tidig ålder, tydliggör sambanden med andra frågor och ämnen och utgå från elevernas egna val och vardag. Vårt nya läromedel *Smarta val* är ett användbart material med ett bredare perspektiv som uppmuntrar till diskussion om val kring hälsa, ekonomi och miljö.

Vad kommer morgondagens konsumenter att ställas inför och vilken kunskap blir viktig?

En ökad individualisering, personligt adresserad reklam, allt mer varor och tjänster, fler valmöjligheter och ökad globalisering. Med ökad handel på nätet och handel mellan konsumenter ökar behovet av kunskap kring rättigheter och skyldigheter. Det krävs mycket kunskap för att göra aktiva, medvetna och hållbara val.

Finns det könsskillnader i konsumtionsvanor bland ungdomar?

Killar köper dyra tekniska prylar i större utsträckning medan tjejer köper mer kläder och accessoarer. Vi

vet dock att tjejer är bättre på att leta information inför ett köp, medan killar letar information först när köpet gått snett. Konsumentverket genomför nu en enkätundersökning om ungas situation som konsument i dagens samhälle. Detta i syfte att få en bättre omvärldskunskap om 15-17 åringars kunskaper, vanor, problem, erfarenheter och beteenden kring konsumtion.

Vad behöver skolorna fokusera på för att utveckla lärandet kring konsumentfrågor?

Mer tid för planering av ämnesövergripande undervisning. Utveckla undervisningen kring konsumtion av ny teknik, hur man hittar bra och relevant information, om att handla på nätet, hur man sköter sin privatekonomi och betalar räkningar samt att utveckla aktiva och medvetna konsument. Gymnasieskolan behöver dessutom finna formerna för undervisning inom detta område som en fortsättning på Hem- och konsumentkunskapen och utveckla lämpliga läromedel.

Pedagogens verktyg - konsumtion och ekonomi

Kunskaper för att kunna planera och uppskatta kostnader för eget boende och egen konsumtion, är inget barn och ungdomar automatisk får med sig hemifrån av sina föräldrar. Erfarenheter av att spara eller låna, och självständigt ansvara för egna eller familjens inköp, kan skilja sig väldigt mycket åt.

Skolan har därför en viktig roll när det gäller både förståelse och verktyg för att fatta kloka beslut som ung konsument.

Tipsen som följer här är ett urval av många bra verktyg som finns att tillgå i undervisningssammanhang. Att eleverna ges kunskaper för att bli mer mediakritiska är ett bra exempel på vad undervisningen kan inriktas emot. Ytterligare verktyg går att hitta via våra länktips.

Koll på pengarna

Koll på pengarna är ett gratismaterial som ger en god bild av vad begreppet privatekonomi egentligen innebär. Till materialet finns lärarhandledning för att kunna diskutera frågor som handlar om att planera och greppa sin egen konsumtion och ekonomi.

För att ladda ned eller beställa [►Läs här!](#)

Koll på cashen

Koll på cashen är ett samarbete mellan Finansinspektionen, Konsumentverket och Kronofogden som syftar till att öka ungdomars intresse och kunskap kring sin egen ekonomi. Det är också ett initiativ som ska inspirera och stödja lärare till att undervisa i privatekonomiska frågor.

För mer information [►Läs här!](#)

Media Smart

Media Smart är ett läromedel som ska bidra till att barn i grundskolan blir mer mediakritiska. De ska till exempel kunna lära sig urskilja vad som är reklam och vem som är avsändare av ett budskap. Läromedlet ska kunna användas såväl i svenska, samhällskunskap och bildundervisningen.

För mer information [►Läs här!](#)

Prinsessmuffins och chokladägg

- En analys av livsmedelsreklam till barn

Sveriges Konsumenter har i samråd med Nordiska ministerrådet och Konsumentverket kartlagt omfattningen av reklam för ohälsosam mat riktad till barn. Utgångspunkten var de unga konsumenternas hälsa och de kanalerna som granskades var Internet, direktreklam, Tv-reklam samt barn och serietidningar.

Resultaten presenteras i rapporten - *Prinsessmuffins och chokladägg - En analys av livsmedelsreklam till barn.*

För mer information och möjlighet att ladda ner materialet [►Läs här!](#)

Söt reklam och feta ungar

Finns det ett samband mellan den ökande reklamen och den ökande konsumtionen? Utnyttjar barnen sin tjatmak för att få föräldrarna att köpa mer av de ohälsosamma livsmedlen?

För första gången har nu en kartläggning gjorts av dessa typer av reklam i Sverige. Mätningar av direktreklam, reklam i barntidningar, på internet och i tv visar att en stor del av den livsmedelsreklam som förekommer vänder sig direkt till barnen - och det är reklam just för de ohälsosamma livsmedlen.

För mer information och möjlighet att ladda ner materialet [►Läs här!](#)

"Och den ljusnande framtiden är vår...."

Detta är ett ämnesövergripande arbetsmaterial som kan användas i projektform och som berör privatekonomi.

Projektarbetet bygger på fyra fallbeskrivningar som belyser temat privatekonomi ur olika aspekter. Till varje fallbeskrivning finns ett antal elevuppgifter. Materialet kan användas i sin helhet eller så kan enskilda delar inom ramen för A-kurserna i Matematik, Samhällskunskap och Svenska väljas ut.

För mer information och möjlighet att ladda ner materialet [►Läs här!](#)

Skolmaterial från Konsumentverket

Smarta val

I *Smarta val* får dina elever träffa Emma, Viktor och deras pappa och se hur de hanterar olika val, som dyker upp i deras vardag. Eleverna får reflektera kring hälsa, ekonomi och miljö och lära sig mer om de val som man ställs inför som konsument.

Uppgifterna i materialet bygger på att eleverna lär sig genom att samarbeta, diskutera och utföra arbetsuppgifter. Materialet har gjorts i nära samarbete med Hem- och konsumentkunskapslärare och

utgångspunkten har hela tiden varit innehållet i den nya kursplanen, Lgr 11. Det går att beställas som klassuppsättning om 30 exemplar och en lärarhandledning finns att ladda ner.

För mer information [►Läs här!](#)

Ungkonsument.se

[►Ungkonsument.se](#) uppmuntrar ungdomar mellan 13-24 år att vara mer aktiva konsument genom att tänka efter före köp och att agera när något har gått fel. På webbplatsen finns en blandning av faktaartiklar och reportage där ungdomar själva berättar om sina erfarenheter av att vara konsument i olika situationer.

Kopplat till Ung Konsument finns *Lektionsbanken* där du kan ladda ner färdiga lektionsförslag och elevuppgifter som ger inspiration och underlättar din undervisning. Lektionsbanken hittar du under "Om webbplatsen" på [ungkonsument.se](#).

Bakom webbplatsen står Konsumentverket och Konkurrensverket.

Kunskapsområde:

Mat, måltider och hälsa

Syftet

Genom undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- planera och tillaga mat och måltider för olika situationer och sammanhang.
- hantera och lösa praktiska situationer i hemmet.
- värdera val och handlingar i hemmet som konsument samt utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Mat, måltider och hälsa centralt innehåll åk 1-6

- Recept och instruktioner och hur de kan läsas och följas samt vanliga ord och begrepp för bakning och matlagning.
- Bakning och matlagning och olika metoder för detta.
- Planering och organisering av arbetet vid tillagning av måltider och andra uppgifter i hemmet.
- Redskap och teknisk utrustning som kan användas vid bakning och matlagning och hur dessa används på ett säkert sätt.
- Hygien och rengöring vid hantering, tillagning och förvaring av livsmedel.
- Olika verktyg som stöd för planering av varierade och balanserade måltider samt hur måltider kan fördelas över en dag.
- Måltidens betydelse för gemenskap.

Mat, måltider och hälsa centralt innehåll åk 7-9

- Jämförelser av recept och beräkning av mängder vid matlagning. Skapande av egna recept.
- Bakning och matlagning och olika metoder för detta. Hur valet av metod påverkar arbetsprocessen och resultatet.
- Planering och organisering av arbetet vid matlagning och andra uppgifter i hemmet.
- Redskap och teknisk utrustning som kan användas vid bakning och matlagning och hur dessa används på ett funktionellt och säkert sätt.
- Hygien och rengöring vid hantering, tillagning och förvaring av livsmedel.
- Individuella behov av energi och näring, till exempel vid idrottande, samt hur måltider kan komponeras efter olika behov.
- Hur man kan arrangera måltider och måltidens betydelse för gemenskap och välbefinnande.

Pedagogens verktyg - mat, måltider och hälsa

Bra matvanor är en förutsättning för att vi ska må bra växa och utvecklas på bästa möjliga sätt men även för att kunna prestera bra i skolan, ha kul på fritiden och lyckas i sport och idrott.

Men bra mat är så mycket mer än det som serveras på tallriken. Maten är lika mycket smak, lukt och utseende, miljön den serveras i, hur den tillagats, var den kommer ifrån och vem man äter den med. Med andra ord hur man upplever måltiden är mycket individuellt.

Frukt- och grönsakstest

Vad, när och hur mycket du äter påverkar hur du mår. Här kan du testa om du äter tillräckligt med frukt och grönt.

Testerna är hämtade från www.vardguiden.se och granskade av Karolinska Institutets folkhälsoakademi.

Bra mat för unga idrottare

Kropp och knopp behöver energi! Bra mat för unga idrottare vänder sig till 11-15 åringar och visar hur mat fungerar i kroppen och varför det är bra att äta olika sorters mat.

Häftet innehåller många tips och recept på vad man kan äta före, under och

efter träning och tävling. En bok som inspirerar och hjälper t.ex. idrottande elever att själva ta ansvar och komponera sina måltider.

För mer information om materialet [►Läs här!](#)

Ljudets påverkan av smakupplevelsen

Det här behöver ni:

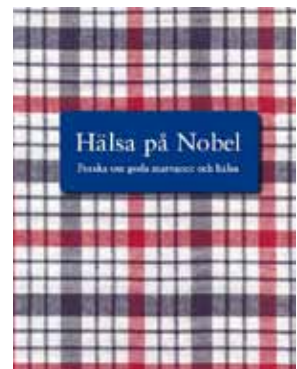
- saft eller måltidsdryck
- glas eller muggar
- inspelning av störande ljud
- olika sorters musik

Gör så här:

1. Ge eleverna var sitt glas med saft eller måltidsdryck. Se till att det är tyst och lugnt i rummet.
2. Låt eleverna dricka en klunk och be dem beskriva smaken och upplevelsen.
3. Spela nu upp ett s.k. störande ljud, t.ex. inspelning från skolans matsal en dag mitt under lunchrushen.
4. Låt eleverna dricka en klunk medan ljudet spelas upp och be dem beskriva smaken och upplevelsen. Ni kan också testa hur upplevelsen förändras när olika sorters musik spelas.

Att fundera över:

- Förändras smaken på saften vid tystnad och olika ljud? Vad beror det på?
- Vilka ljud eller musik gör maten godare respektive mindre god?
- Vilka ljud finns i matsalen när ni äter lunch?

Den här praktiska övningen är hämtad från materialet *Hälsa på Nobel* som finns att ladda hem gratis på NCFF:s hemsida. [►Läs här!](#)

Övning med doftburkar!

Gör så här:

- Fyll små ogenomskinliga burkar med t.ex. kanel, oregano, kaffe och anis.
- Lägg en liten tuss bomull över kryddan i burken så att man inte med ögat kan se vad det är för krydda.
- Numrera burkarna, sätt på locket och låt eleverna öppna en burk i taget och lukta på innehållet
- Eleverna ska sedan beskriva lukten skriftligt och gissa vad det är.

Fördelar med sinnestråning:

- man lär känna sina sinnen och utvecklar sin egen smak.
- man tränar sin förmåga att sätta ord på subjektiva upplevelser.
- man blir en medveten konsument.
- man vågar prova nya produkter och rätter.

Den här praktiska övningen är hämtad från materialet *Nu är goda råd...enkla!* som finns att ladda hem gratis på NCF:s hemsida. [►Läs här!](#)

Mjölkrämjandet utlyser stipendier

Mjölkrämjandet utlyser stipendier för att stödja arbete som främjar barn- och ungdomshälsa inom området mat och motion. Man vill genom detta uppmuntra och stödja engagerade personer eller verksamheter att förverkliga sina idéer, belöna befintliga arbetssätt samt dem som tillfört något extra inom barn- och ungdomshälsa.

De riktar sig till er som arbetar inom barnhälsovården och skolhälsovården samt till kostchefer, dietister och personal inom förskola och skola. Din nominering ska vara Mjölkrämjandet tillhanda senast 25 augusti 2011

För mer information [►Läs här!](#)

Skolans viktigaste ämne!

Livsmedelsverket vill gärna fungera som ett stöd för er i det arbetet. Deras Nyhetsbrev håller dig uppdaterad med bland annat pressmeddelanden, debattartiklar, kommentarer, lagstiftning, svarta listan, kurser, lediga tjänster och nyhetsbrev *Mat och näring*.

För mer information [►Läs här!](#)

Ät S.M.A.R.T

Ät S.M.A.R.T är ett material från Statens folkhälsoinstitut och tar upp frågor kring; Hur äter man för både bättre hälsa och miljö? Och vad kostar det?

Denna skrift visar hur man kan äta för bättre hälsa och miljö. Den visar även vad fem personer med olika matvanor kan vinna när de ställer om till smartare matvanor. Skriften vänder sig

bland annat till lärare i hem- och konsumentkunskap. Innehållet i skriften bygger på utbildningspaketet

Ät S.M.A.R.T. från Stockholms läns landsting och rapporten - "Vad kostar hållbara matvanor? - Bättre hälsa, bättre miljö och pengar över" från Statens folkhälsoinstitut

För mer information om materialet [►Läs här!](#)

Linneaskolan kopplar ihop flera kunskapsområden samtidigt!

Linneaskolan år 7-9 i Röbbäck har utvecklat ett ämnesövergripande arbetssätt som de kallar kunskapsområden (KO). Syftet är att genom ämnesintegrering ge eleverna en helhetssyn på sitt eget lärande, öka måluppfyllelsen och skapa ett lustfyllt sätt att arbeta.

En KO-period kan vara 3-6 veckor lång beroende på innehåll. Det innebär att varje klass hinner med 4-5 KO-perioder per läsår. De praktisk/estetiska ämnena anses vara extra viktiga att planera in. En KO-period schemaläggs med ett gemensamt förmiddags- och eftermiddagspass för alla klasser i ett arbetslag. De

längre arbetspassen kan användas till studiebesök, föreläsningar, fördjupningsarbetet osv. Att ge eleverna tillräckligt med sammanhållen tid är grunden för ett konkret lärande.

Enkla men värdefulla tips när det gäller ett ämnesintegrerat arbetssätt:

- Avsätt tid för samplanering av flera ämnen såväl teoretiska som praktiska. Den gemensamma planeringstiden är A och O.
- Läroplanens mål och ämnens syfte ska vara utgångspunkt vid planeringen av KO som sen tydligt kopplas till centralt innehåll som beskrivs i en *Lokal Pedagogisk Planering* (LPP).
- Hitta uppgifter som kan bedömas utifrån flera perspektiv och ämnen. Det är meningen att

eleverna ska se att kunskap hänger ihop, t ex att energi inom Hk, Fysik och Idrott och hälsa är detsamma.

På skolans hemsida finns arbete i KO kortfattat beskrivet för elever och vårdnadshavare.

För mer information om Linneaskolans arbete
►Läs här!

Lästips

Hur bör undervisningen kring konsumtion se ut?

Konsumentverket har i samarbete med andra myndigheter och organisationer tagit fram vägledande dokument för skolan. I rapporten "Att undervisa om konsumentkompetens – en strategi för konsumentutbildning" lyfter man fram vilka kunskaper som unga konsumenter behöver och hur skolan kan arbeta med frågorna. Bland annat går att läsa att konsumentutbildning måste på ett brett sätt integreras i flera av skolans läroplaner eller formas som självständigt ämne. I båda fallen bör man se till att samordna relevanta policydokument och skapa miljöer som fångar elevernas intresse.

Rapport 2009:569 - Att undervisa om konsumentkompetens – en strategi för konsumentutbildning - finns att ladda ned och beställa via www.konsumentverket.se

Vad händer i kroppen under ett dygn?

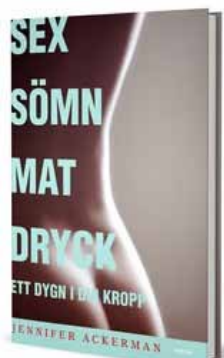
Känns det ibland som om din kropp lever sitt eget mystiska liv?

Här introduceras ett helt nytt sätt att se på kroppen. *Sex sömn mat dryck* är baserad på ny forskning och författaren Jennifer Ackerman skriver personligt, humoristiskt och upplysande om vad som egentligen händer under ett dygn i den moderna människans kropp.

För mer information om boken ►Läs här!

Svensk dagligvaruhandels arbete för bättre matvanor

Svensk Dagligvaruhandel har för tredje året i rad publicerat en hälsorapport som beskriver handelns arbete med att stimulera konsumtion av hälsosamma och nyttiga

livsmedel. Bland annat vill dom vara med och ta ansvar för samhällsproblem av olika slag så som övervikt och fetma inte minst bland barnen. Man tar även upp de viktigaste konsumenttrenderna för 2011.

För mer information och möjlighet att ladda hem rapporten ►Läs här!

Lärarprofession i förändring

- från "skolkök" till hem- och konsumentkunskap

I den här "historieboken" hittar du berättelser om starka, energiska och ofta banbrytande människor, oftast kvinnor, och om deras envisa kamp för den husliga utbildningen. Med utgångspunkt i det som varit tas också några steg på vägen mot framtiden. De första femtio åren beskrivs i boken som Skolköklärarinnornas förening

1906-1956 och nästa femtio år som Lärarprofession i förändring - från "skolkök" till hem- och konsumentkunskap.

För mer information ►Läs här!

Mat och klimat

Boken om hur vi kan välja att äta, handla och odla på ett sätt som är bättre för klimatet. Maten står för en tredjedel av vår klimatpåverkan. Om vi vill göra något åt klimatförändringen är det enklast att börja med maten.

Författarna är experter på klimat och mat. Pär Holmgren är välkänd meteorolog och föreläsare i ämnen som rör klimatfrågan. Johanna Björklund och Susanne Johansson är verksamma vid Sveriges lantbruksuniversitet och är ledande forskare inom mat- och klimatfrågor.

För mer information ►Läs här!

Hem- och konsumentkunskap

- Kunskap för livet

Skriften ger en översiktlig presentation av ett av skolans viktigaste ämnen. Texten kan ses som ett inlägg i den pedagogiska debatten och argumentar för att hem- och konsumentkunskap ska ges en starkare ställning.

Häftet är framtaget i samarbete med Lärarförbundets ämnesråd för hushållsvetenskap och vänder sig främst till lärare i andra ämnen, men också till politiker och allmänhet.

För mer information ►[Läs här!](#)

Multimedia

Vad är de viktigaste förändringarna i de nya kursplanerna?

Här kan du lyssna på intervjuer med några av de forskare som varit med och tagit fram de nya kursplanerna i Lgr 11. De berättar själva om arbetet, om kursplanernas syften och viktigaste delar.

►[Lyssna här!](#)

Utbildningsradion

På UR:s webbsida finns olika filmklipp osv. samlade som har hör till ämnet hem och konsumentkunskap. Använd sökorden; ”hem - och konsumentkunskap” så hittar du rätt. ►[Se filmen!](#)

Så blir du klimatsmart i affären!

Maten är en av våra största klimatbovar. Helt i onödan. Här är tips på hur du kan halvera din klimatpåverkan från maten. ►[Se filmen!](#)

Filmer om skollagen

Under våren 2010 höll Skolverket konferenser som vände sig till alla Sveriges skolhuvudmän. En konferens filmades och har delats upp i 24 filmer där varje film är en förkortad presentation av de olika föreläsningarna på konferenserna.

►[Läs mer!](#)

Skolverket

Skolverkets filmer om grundskolans nya kursplaner belyser syfte, centrala innehåll och kunskapskrav samt presenterar tillhörande kommentarmaterial och diskussionsunderlag. Ämnesfilmerna kan du som lärare se som inspiration i ditt arbete med att börja använda de nya samlade läroplanerna i din undervisning.

Här kan du se filmer om kursplanen i Hem- och konsumentkunskap.

►[Hem- och konsumentkunskap - den nya kursplanen \(del 1\)](#)

►[Hem- och konsumentkunskap - den nya kursplanen \(del 2\)](#)

Lev miljövänligare - 5 snabba tips!

En rolig kortfilm med 5 tips på hur man kan leva miljövänligare.

►[Se filmen!](#)

"Halv åtta hos mig"

- som hemkunskapsprojekt

På Almbro skola i Örebro kallar man hemkunskapsprojektet för "Tio i tolv" istället. Inspireras av filmklippet och få nya tips och idéer!

►[Se filmen!](#)

Aktuell forskning

Promoting dietary change

- Intervening in school and recognizing health messages in commercials

Författare: Hillevi Prell, Göteborgs universitet

I avhandlingen undersöks faktorer som har betydelse för kostförändring bland barn och ungdomar med fokus på skola och livsmedelsreklam.

Med hjälp av skolmåltid och Hem- och konsumentkunskapsundervisning genomfördes insatser för att öka ungdomars fiskkonsumtion. Vidare jämfördes i en internationell studie förekomst och innehåll av livsmedelsreklam på TV till barn i elva länder.

För mer information om avhandlingen ►[Läs här!](#)

Lunch och lärande

- skollunchens betydelse för elevernas prestation

Författare: Maria Lennernäs

Traditionellt har skollunchen ansetts som ett sätt att främja barns hälsa, snarare än att höja studieresultatet. Frågan är om det finns forskning som stödjer att bra skolmat både kan ge bra matvanor och en bättre skola?

Antalet studier kring just skollunchen är inte så många, det är ett relativt outforskat ämne. Kortfattat kan man säga att skollunchen ger mätta elever med bättre förutsättningar att orka vara fokuserade och lugnare lektioner. Att skollunchen är näringsriktig blir extra viktig för vissa elever och är ett viktigt led i arbetet för att öka jämlikheten i hälsa. Bra skolmat ger alltså en bättre skola för alla.

För mer information ►[Läs här!](#)

Skolmåltiden

– att utveckla gillande och förtroende

Åsa Öström och Marianne Nilson från Örebro och Stockholms universitet, genomför just nu en studie om hur skolmåltidens kvalitet kommuniceras och utvecklas i samspel mellan elever, kökspersonal och elever. Resultatet kommer att redovisas under hösten 2011.

För mer information ►[Läs här!](#)

Bra matvanor i barndomen minskar risk för övervikt i tonåren

En amerikansk studie visar att ungdomar som ätit en kost med mycket frukt, magra mjölkprodukter och fullkorn gick upp mindre i vikt och hade lägre BMI vid 19 års ålder än ungdomar som inte ätit en sådan kost.

För mer information ►[Läs här!](#)

Länktips!

Låt eleverna klimat testa sin livsstil

Här hittar du länkar till sidor där du kan du testa hur medveten du är om din livsstil och hur den påverkar klimatet.

Ekologiskt avtryck

Vilka avtryck gör du när du köper köttbullar eller choklad? Varifrån kommer råvarorna? Testa hur medveten du är som konsument.

►www.wwf.se

Ekologiskt kunskapstest

Testa vad du kan om ekologisk mat med kunskapstestet. Läs gärna konsumentverkets broschyrer om ekologisk mat *Mår du bättre om miljön mår bättre?* och *Bryr du dig om djurens livskvalitet?* innan du gör testet.

►www.molndal.se

Koldioxidkalkylator

En koldioxidkalkylator som ger dig ett antal idéer för hur du kan minska ditt koldioxidfotavtryck genom enkla, dagliga förändringar. Kalkylatorn visar hur många kilo CO2 du kan spara varje år och ge dig chansen att avge ett offentligt löfte att minska ditt personliga koldioxidfotavtryck.

►[Läs mer!](#)

Smarta konsumenter

Här följer några tips på hemsidor med bra undervisningsmaterial kring konsumtion och privatekonomi.

Kronofogdens lärarrum

Kronofogdens lärarrum erbjuder undervisningsmaterial i privatekonomi. Här finns lektioner med undervisningsmaterial i privatekonomi som kan kombineras efter tycke och smak.

►www.kronofogden.se

Dolceta

Aktiva och medvetna konsumenter behöver kunskap. Lär dina elever vad de har för rättigheter som konsument.

►www.dolceta.eu/sverige

Finanskunskap.se

Portalen administreras av Finansinspektionen (FI). Tillsammans med flera andra myndigheter och privata aktörer vill FI främja olika kunskapshöjande åtgärder, dels inom ramen för skolans undervisning.

►www.finanskunskap.se

Mat, måltider och hälsa

Miljösmartmat

Syftet med projektet *Miljösmart mat* är att öka medvetenheten om livsmedel i Sverige, särskilt med avseende på matens miljö- och klimatpåverkan från jord till bord.

►www.miljosmartmat.se

Livsmedel i Fokus

Nyhetsbrev och tidsskrift från Livsmedel i Fokus. Nyhetsbrevet vänder sig till tekniker, utvecklare, forskare och marknadsförare samt övriga som på något sätt sysslar med livsmedel.

►www.livsmedelifokus.se

Skolmatensvänner

Är du missnöjd med skolmaten och vill göra något åt det? Kanske behöver du hjälp och inspiration att göra något själv. Eller bara de rätta argumenten för att kunna gå vidare.

►www.skolmatensvanner.se

PRIM-gruppen

Skolverkets provbank erbjuder ett material, som tagits fram av PRIM-gruppen, vilket ger läraren stöd vid bedömning av elevers kunskaper i hem- och konsumentkunskap.

►www.prim.su.se

Övrigt

Sommar i P1 med Leif Mannerström

- tisdagen den 2 augusti kl. 13.00-14.30

Leif Mannerström är en av Sveriges främsta kokkar. Han har utsetts till kockarnas kock tre gånger och haft stjärna i Guide Michelin i över tio år.

– Jag tänker berätta för er om ett underbart yrke. Ja, det kommer faktiskt att bli en kärleksförklaring. Vidare berättar jag om min härliga familj, mina resor, och min karriärs toppar och dalar.

Mitt kök Sverigeresan

I sommar med start vecka 26 kommer "Mitt kök Sverigeresan" till åtta olika platser i landet för att lyfta fram Sveriges bästa smaker. Stjärnkokken Tommy Myllymäki och vinkännaren Jens Dolk leder jakten på råvarorna och besöker odlare, uppfödare och producenter längs vägen.

Resan kommer att ha en omfattande mediabevakning genom TV4 och Expressen som kommer att ge ut speciella bilagor.

För mer information ►[Läs här!](#)

Förebyggandets konst

- hur förebygger vi psykisk ohälsa i förskolan och skolan?

Distansutbildning om 7,5 hp vid Örebro universitet under hösten 2011.

Kursen ger en orientering om metoder att förebygga psykisk ohälsa bland barn och ungdomar. Den besvara den generella frågan: Vad kan förskolan och skolan göra för att motverka att psykiska och sociala problem utvecklas?

Kursen riktar sig till de som i sitt arbete möter barn och unga i förskole- och skolåldern och som verkar inom privata, kommunens eller landstingets verksamheter. Vi ser gärna deltagare från olika verksamheter som arbetar tillsammans i en kommun och/eller landsting. Kursträffar på Örebro universitet sker 22-23 september och 6-7 december, i övrigt sker arbete i grupper och via nätet.

Läs mer om kursen på ►www.ncff.nu, där anmälningar kan göras fram till den 7 september.

NCFF Nyhetsbrev

Nyhetsbrev från NCFF publiceras fyra gånger per år och att prenumerera på dessa är helt gratis! Besök vår hemsida www.ncff.nu och anmäl dig! Vårt nästa nyhetsbrev utkommer i september.

Om du har några frågor eller önskemål och tips på innehåll, så kontakta oss gärna via e-post:

camilla.bergholm@oru.se

Ansvarig utgivare: Charli Eriksson
charli.eriksson@oru.se

Redaktör och layout: Camilla Bergholm
camilla.bergholm@oru.se

Vi frågar Konsumentministern!

Vad tycker du är en viktig förmåga att lära och utveckla i ämnet Hem- och konsumentkunskap?

Det behövs kunskap för att kunna göra medvetna val. Det gäller allt från mat till hushållsel.

Varför är det viktigt att skolan lär unga hur man har ordning på sin privatekonomi?

Många unga är inte medvetna om vikten av att ha ordning på sin privatekonomi, exempelvis att betalningsanmärkningar kan påverka möjligheten att få lån eller bostad.

Vad är viktigt att tänka på som konsument när det gäller den globala utvecklingen?

Du har möjlighet att påverka genom att göra medvetna val. Det underlättas idag genom olika former av märkningar.

På vilka sätt är hemmet viktigt för dig?

Att få ro tillsammans med familjen.

Vilken matstund tycker du bäst om?

Middagen.

Hur upplevde du det själv som skolelev att ha HK på schemat?

Det var ju 20 år sedan jag gick ut högstadiet, men jag minns att vi på HK gick igenom alltifrån att koka makaroner till näringslära.